

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na
terenie miasta Racibórz za rok 2020**

RACIBÓRZ

1217

Racibórz, kwiecień 2021

Zawartość

1. Wstęp	3
1.1. Podstawa opracowania	3
1.2. Autorzy opracowania	3
1.3. Zakres opracowania	3
1.4. Ustawowe zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	4
1.5. Podstawy prawne funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Racibórz	6
2. Dostosowanie systemu do zmian przepisów prawa z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	7
3. Obligatoryjne elementy analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	9
3.1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	9
3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	10
3.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	13
3.4. Liczba mieszkańców	20
3.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy	21
3.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	22
3.6.1. Ilość wytwarzanych odpadów	22
3.6.2. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych	22
3.6.3. Obowiązkowe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	24
3.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	25
4. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	25
5. Edukacja ekologiczna	26
6. Podsumowanie i wnioski	27

1. Wstęp

1.1. Podstawa opracowania

Niniejsza analiza wykonana została na podstawie art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

1.2. Autorzy opracowania

Referat ds. Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Racibórz.

1.3. Zakres opracowania

Zgodnie z art. 9 tb ustawy, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
4. Liczbę mieszkańców;
5. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12;
6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy oraz podlega ona publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

1.4. Ustawowe zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Zgodnie z zapisami ustawy gminy są zobowiązane do następujących zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

1. Tworzenia warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnianie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;
2. Zapewniania budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych;
3. Objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
4. Nadzorowania gospodarki odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
5. Ustanawiania selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obejmującego co najmniej frakcji: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
6. Tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy;
7. Prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

8. Udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o:
- a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
  - b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
  - c) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które nie działają na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1, i nie świadczą takiej usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 6f ust. 2, w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
  - d) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające:
    - firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
    - adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem rodzajów przyjmowanych odpadów oraz dni i godzin ich przyjmowania,
  - e) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych,
  - f) adresach punktów zbierania folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne.
9. Dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.5. Podstawy prawne funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Racibórz

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.),
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022,
- Uchwała nr VII/126/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Racibórz,
- Uchwała nr XXI/302/2012 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- Uchwała nr XXIV/343/2012 Rady Miasta Racibórz z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości z późn. zm.,
- Uchwała nr VIII/127/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXIX/412/2017 Rady Miasta Racibórz z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności z późn. zm.,
- Uchwała nr XII/142/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- Uchwała nr XII/145/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXXI/438/2013 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

- Uchwała nr XII/143/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku,
- Uchwała nr XVIII/239/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia wzoru deklaracji elektronicznej o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Dostosowanie systemu do zmian przepisów prawa z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw nałożyła na gminy obowiązek dostosowania systemów gospodarki odpadami komunalnymi do nowych przepisów do dnia 1 września 2020 r. Termin ten następnie z powodu pandemii COVID-19 został przesunięty na dzień 1 stycznia 2021 r.

Miasto Racibórz wypełniając ustawowy obowiązek przyjęło w roku 2020 pakiet uchwał z zakresu gospodarki odpadami:

- Uchwała nr XXI/293/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXIV/333/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 października 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Racibórz,

- Uchwała nr XXIV/341/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 października 2020 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXV/356/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbieranie odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych,
- Uchwała nr XXVII/367/2020 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie, metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności oraz zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Powyższe uchwały weszły w życie od dnia 1 stycznia 2021 r.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmieniła sposób naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości niezamieszkałych z systemu opartego na wskaźnikach nagromadzenia odpadów, na faktyczną ilość oddawanych pojemników z uwzględnieniem przyjętej częstotliwości.

Ustawa wprowadziła także maksymalne stawki opłaty jakie rada gminy może uchwalić dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Stawka ta kształtuje się na poziomie 58,20 zł za pojemnik o pojemności 1100 l oraz proporcjonalnie dla pozostałych pojemności. Powyższa opłata w żaden sposób nie rekompensuje rzeczywistych kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych.

Zgodnie z ustawą rada miasta ma możliwość wyłączenia nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Prezydent Miasta Racibórz korzystając z inicjatywy uchwałodawczej wielokrotnie już przedkładał Radzie Miasta (począwszy od maja 2020 r.) projekt uchwały wyłączający z publicznego systemu nieruchomości niezamieszkałe. Niestety taka propozycja nie znalazła jak dotąd akceptacji radnych, co powoduje narastanie w roku bieżącym deficytu w systemie.

Przyjęcie tego projektu jest zasadne i dałoby możliwość kreowania warunków i zasad odbioru odpadów na podstawie indywidualnie zawieranych umów pomiędzy przedsiębiorcami, a firmami świadczącymi usługi odbioru, uwzględniających rzeczywistą ilość odpadów.

3. Obligatoryjne elementy analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi

3.1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W gminie Racibórz od roku 2016 funkcjonuje Zintegrowane Centrum Przetwarzania Odpadów Komunalnych, w skład którego wchodzi:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP), wybudowana w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (zwanym dalej PPP) z firmą EMPOL Sp. z o.o. z Tylmanowej;
- kompostownia odpadów zielonych, będąca własnością Miasta Racibórz;
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, którego właścicielem jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. z Raciborza (100% spółka gminna).

Wszystkie odebrane od mieszkańców Raciborza odpady komunalne, za wyjątkiem odpadów zielonych, trafiają na instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Rybnickiej 125. Na instalacji odpady są segregowane, przetwarzane i przygotowywane do dalszego zagospodarowania.

Na składowisku deponowane są w głównej mierze odpady powstające w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstające na instalacji MBP w Raciborzu. Zgodnie z postanowieniami umowy współpracy zawartej w ramach PPP, Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., eksploatując składowisko, winien zapewnić Partnerowi Prywatnemu możliwość deponowania odpadów poprocesowych z instalacji MBP w Raciborzu w całym dwudziestoletnim okresie obowiązywania umowy PPP.

Biodpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy odebrane z terenu Raciborza kierowane są na kompostownię odpadów przy ul. Rybnickiej 125. Instalacja prowadzi przetwarzanie odpadów zielonych w procesie kompostowania w sposób naturalny, w technologii otwartych pryzm. Końcowym produktem procesu kompostowania jest kompost pn. „RAKOR”, który jest w 100% produktem naturalnym, bez dodatku substancji chemicznych. Środek polecany jest do stosowania na wszystkich rodzajach gleby, szczególnie na glebach lekkich, ubogich w próchnicę. RAKOR przeznaczony jest również do rekultywacji gleb zdegradowanych w celu przywrócenia im pierwotnej wartości użytkowania. Jakość produktu RAKOR potwierdziły krajowe ośrodki badawcze takie jak: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Medycyny Wsi w Lublinie oraz Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – I etap inwestycji

Miasto Racibórz pozyskało na inwestycję pn.: „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – w mieście Racibórz” dofinansowania unijne w kwocie 1 006 813,38 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020, co stanowi 85 % kosztów kwalifikowanych inwestycji. Inwestycja zlokalizowana będzie w Raciborzu na ul. Adamczyka 10, dzielnica Płona, (dz. nr 156/20).

W przetargu wyłoniono Wykonawcę robót budowlanych tj. Przedsiębiorstwo Usługowe Borbud Sp. z o.o. Kwota realizacji robót budowlanych to 1 123 256, 21 zł brutto. Termin realizacji robót budowlanych PSZOK-a zgodnie z umową to 30.06.2021 r. W dniu 8.09.2020 r. Miasto Racibórz przekazało teren budowy Wykonawcy.

Budowa PSZOK-a obejmować będzie w pełni uzbrojony w sieci techniczne plac z kontenerami na odpady oraz kontenerem socjalno-biurowym. Zakres prac obejmuje:

- montaż kontenera socjalno-biurowego z pełnym wyposażeniem instalacyjnym i socjalnym,
- montaż wagi samochodowej,
- uzbrojenie terenu w plac technologiczny z wewnętrznymi osiami komunikacji,
- budowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, doprowadzenie sieci wodociągowej,
- utwardzenie placu pod kontenery na odpady,

- wyposażenie placu PSZOK w kontenery na odpady:

- wielkogabarytowe,
- tworzywowe budowlane,
- gruz budowlany,
- popioły,
- szkło opakowaniowe,
- szkło budowlane,
- papier i tekturę,
- tworzywa sztuczne wielomateriałowe,
- tekstylia,
- odpady z drewna,
- opony,
- na odpady niebezpieczne,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- metale.

Nowoczesny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK będzie miejscem, do którego mieszkańcy Raciborza będą mogli dostarczyć wysegregowane odpady komunalne, które następnie będą zagospodarowywane we właściwy sposób niestanowiący zagrożenia dla środowiska.

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – II etap inwestycji

Miasto Racibórz złożyło wniosek o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020, na realizację projektu pn.: „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – II etap inwestycji”. Projekt stanowi rozbudowę realizowanego pierwszego etapu zadania pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w mieście Racibórz”. II etap inwestycji zlokalizowany będzie na terenie nieruchomości gruntowej oznakowanej geodezyjnie jako działki nr 156/20, 159/36, 158/36, 1035/42, 1034/42 (obręb Płonia), przy ul. Adamczyka 10 w Raciborzu. Realizacja zadania planowana jest w roku 2021r.

Dokumentacja projektowa została wykonana przez firmę HEKO Sp. z o.o. z Poznania.

Zakres realizacji projektu będzie obejmował między innymi:

- wyburzenie garaży – roboty rozbiórkowe,
- likwidację istniejącej stacji hydroforni i budowa nowej stacji hydroforni we wskazanym miejscu (instalacja niezbędna będzie do sanitarno – higienicznej obsługi PSZOK),
- ogrodzenie całego placu PSZOK (I i II etap inwestycji) + brama wjazdowa i brama awaryjna (ewakuacyjna),
- utwardzenie placu PSZOK – II-go etapu inwestycji, z dostosowaniem do placu I-go etapu inwestycji wraz z odwodnieniem terenu (do istniejącej kanalizacji deszczowej),
- rozbudowę oświetlenia II-go etapu inwestycji budowy PSZOK z dostosowaniem do I-go etapu,
- rozbudowę instalacji wizyjnego systemu kontroli (monitoringu) II-go etapu inwestycji budowy PSZOK z dostosowaniem do I etapu,
- budowę sieci p.poż. II-go etapu inwestycji,
- zakup i montaż dużej wagi najazdowej,
- wyposażenie PSZOK-a w dodatkowe kontenery na odpady:
  - wielkogabarytowe,
  - tworzywa sztuczne wielomateriałowe,
  - papier i tekturę,
  - papę.

W ramach realizacji powyższych projektów będzie przeprowadzona kampania informacyjno-edukacyjna wśród mieszkańców miasta Racibórz, mająca na celu wpływ na zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zapobiegania powstawania odpadów, popularyzacji właściwej ich segregacji oraz promocji postaw pro-ekologicznych i odpowiedzialności za jakość środowiska.

Rozbudowa kompostowni odpadów komunalnych:

Miasto Racibórz wystąpiło do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w kwestii przedstawienia możliwości przetwarzania odpadów kuchennych na kompostowni odpadów w Raciborzu. Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. przedstawił dwa warianty dostosowania kompostowni:

- Wariant I (bezinwestycyjny) - polegający na dostosowaniu obecnie stosowanej technologii pryzm otwartych do specyfiki odpadów kuchennych (rozwiązanie to dotyczy wyłącznie odpadów

kuchennych całkowicie pozbawionych resztek żywności pochodzenia zwierzęcego – mięsa, tłuszczów, kości itp.).

- Wariant II (inwestycyjny) – polegający na zastosowaniu kompostowania dwustopniowego: I stopień – w zamkniętych tunelach stabilizacji tlenowej (wymuszone napowietrzanie, kontrolowane warunki – wilgotność, temperatura natlenianie, biofiltracja powietrza poprocesowego), II stopień – w otwartych przyzmach.

Po weryfikacji przedłożonych dwóch wariantów planowanej modernizacji kompostowni wyrażono zgodę na podjęcie przez ZZO Sp. z o.o. niezbędnych działań w celu realizacji wariantu 2 (inwestycyjnego).

3.3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny zostać pokryte z opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości. Według art. 6 r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące:

- odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługę administracyjną tego systemu,
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim

stanie sanitarnym i porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Łączne wydatki poniesione przez Miasto Racibórz związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. wyniosły 11 465 128,99 zł. Koszty odbioru oraz zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosły 10 938 938,01 zł, co stanowi 95,41% wszystkich poniesionych wydatków.

W kolejnej tabeli przedstawiono, a na wykresie zobrazowano strukturę wydatków na prowadzenie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Tabela 1. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. – wydatki

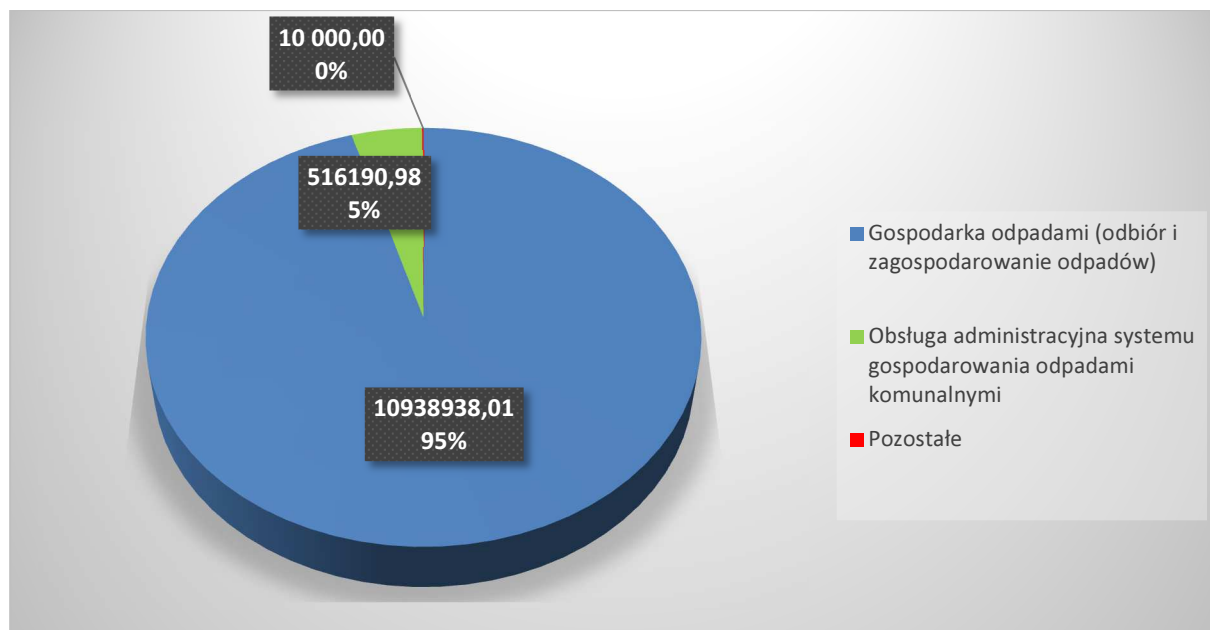
Zadanie	Koszt [zł]	Udział
Gospodarka odpadami	10 938 938,01	95,41%
w tym:		
- koszt odbioru odpadów	4 515 199,42	39,38%
- koszt zagospodarowania odpadów	6 053 773,99	52,80%
- rekompensata za obsługę kompostowni	369 975,60	3,23%
Obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	516 190,98	4,50%
Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów	0,00	0,00%
Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	10 000,00	0,09%
łącznie	11 465 128,99	100,00%

Źródło: opracowanie własne – sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2020

Wyżej przedstawione wydatki obejmowały:

- 1) Gospodarka odpadami:
  - odbiór odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie miasta Racibórz,
  - przyjęcia i zagospodarowania odpadów komunalnych na instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów,
  - rekompensatę kosztów związanych z eksploatacją kompostowni odpadów,
- 2) Obsługa administracyjna systemu gospodarowania odpadami komunalnymi:

- składki na ubezpieczenia społeczne,
  - składki na fundusz pracy,
  - wynagrodzenia bezosobowe,
  - zakup materiałów i wyposażenia,
  - zakup usług pozostałych,
  - licencje na programy komputerowe,
  - zakup usług zdrowotnych,
  - podróże służbowe krajowe,
  - wynagrodzenia osobowe,
  - dodatkowe wynagrodzenia roczne,
  - składki na ubezpieczenia społeczne,
  - składkę na fundusz pracy,
  - szkolenia pracowników,
  - koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego,
  - wysyłka, ksero,
- 3) Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów:
- brak wydatkowania w analizowanym roku. Przemieszczenie środków związane było z koniecznością zabezpieczenia środków finansowych na rozliczenie kosztów odbioru odpadów komunalnych,
- 4) Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi:
- opracowanie i wydrukowanie ulotki informacyjnej w nakładzie 8 000 szt., o tematyce prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, które przekazano do dystrybucji w budynkach jednorodzinnych oraz w zabudowie wielorodzinnej,
  - opracowanie i wykonanie tabliczki z tworzywa sztucznego do zawieszenia w altanach śmietnikowych w nakładzie 230 szt.,
  - opracowanie nowej podstrony pn. „Prawidłowa Segregacja” dostępnej na stronie internetowej miasta tj. www.raciborz.pl w zakładce „Odpady komunalne”.

Wykres 1. Udział poszczególnych zadań w ogólnych kosztach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r.

W kolejnej tabeli przedstawiono porównanie struktury wydatków pomiędzy 2019 i 2020 r.

Tabela 2. Porównanie wydatków na prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi w 2019 i 2020 r.

Wydatki	2019	2020	Zmiana [%]	Zmiana [zł]
Gospodarka odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)	8 615 291,91	10 938 938,01	26,97%	2 323 646,10
Obsługa administracyjna systemu	454 041,63	516 190,98	13,69%	62 149,35
Tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów	38 225,24	0,00	-100,00%	-38 225,24
Działania informacyjne i edukacyjne	9 613,28	10 000,00	4,02%	386,72
łącznie	9 117 172,06	11 465 128,99	25,75%	2 347 956,93

Źródło: opracowanie własne

Porównując łączne wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Raciborza w 2019 r. i 2020 r. wynika, iż w 2020 r. były one wyższe o 2 347 956,93 (25,75%).

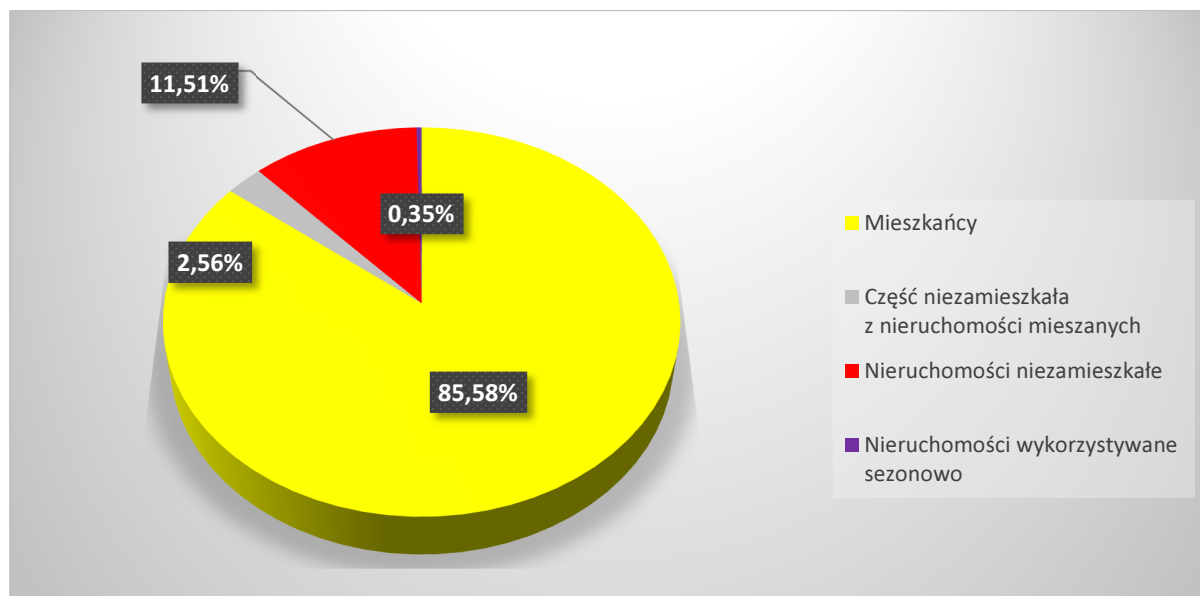
Dochody z tytułu prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. wyniosły **11 612 927,26** zł. Największy udział w dochodach stanowi opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osób prawnych – 8 233 062,70 zł (70,89%). Należy wziąć pod uwagę, iż do osób prawnych zaliczane są m.in. wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie, które uiszczają opłaty za mieszkańców budynków wielolokalowych.

W kolejnej tabeli przedstawiono, a na wykresie zobrazowano, udział poszczególnych źródeł dochodów z prowadzenia gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z szacunkowym % udziałem wyszczególnionych grup wchodzących w skład systemu.

Tabela 3. System gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. – dochody

Źródło dochodu	Suma [zł]	Udział
opłaty od osób prawnych będących właścicielami nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych (wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie, instytucje, działalności gospodarcze)	8 233 062,70	70,89%
opłaty od osób fizycznych będących właścicielami nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych	3 379 864,56	29,11%
Łącznie	11 612 927,26	100,0%
% udział poszczególnych typów źródeł dochodów:		
- mieszkańcy	9 937 915,07	85,58%
- część niezamieszkała z nieruchomości mieszanych	297 774,26	2,56%
- nieruchomości niezamieszkałe	1 336 293,28	11,61%
- nieruchomości wykorzystywane sezonowo	41 051,27	0,35%

Źródło: opracowanie własne – sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2020

Wykres 2. Udział poszczególnych typów nieruchomości ogólnych w dochodach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r.

Tabela 4. Pozostałe dochody z tytułu kar i odsetek (nie wliczane do finansowego kręgu odpadowego)

Źródło dochodu	Suma [zł]	Udział
opłaty od osób fizycznych - odsetki	16 871,47	3,15%
opłaty od osób prawnych - odsetki	10 156,89	1,9%
koszty upomnień	9 662,80	1,81%
odszkodowania z ubezpieczenia	1 450,00	0,27%
kary za nienależyte wykonanie umowy	496 690,04	92,87%
łącznie	534 831,20	100,0%

Porównując łączne dochody z tytułu prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Raciborza w 2019 r. i 2020 r. wynika, iż w 2020 r. były one wyższe o 2 872 439,33 zł (38,51%).

W kolejnej tabeli przedstawiono porównanie struktury dochodów pomiędzy 2019, a 2020 r.

Tabela 5. Porównanie dochodów z tytułu prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w 2019 i 2020 r.

Nazwa zadania	2019 r.	2020 r.	Zmiana [%]	Zmiana [zł]
opłaty od osób prawnych będących właścicielami nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych (wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie, instytucje, działalności gospodarcze)	6 231 890,04	8 233 062,70	32,11%	2 001 172,66
opłaty od osób fizycznych będących właścicielami nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych	2 508 597,89	3 379 864,56	34,73%	871 266,67
łącznie	8 740 487,93	11 612 927,26	32,86%	2 872 439,33

Źródło: opracowanie własne - sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2020

Tabela 6. Porównanie dochodów z tytułu prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w 2019 i 2020 r. (nie wliczane do finansowego kręgu odpadowego)

Nazwa zadania	2019 r.	2020 r.	Zmiana [%]	Zmiana [zł]
opłaty od osób prawnych - odsetki	5 108,76	10 156,89	98,81%	5 048,13
opłaty od osób fizycznych - odsetki	12 022,94	16 871,47	40,33%	4 848,53
koszty upomnień	3 409,00	9 662,80	183,45%	6 253,80
kary za nienależyte wykonanie umowy	2 603,78	496 690,04	----	494 086,26
odszkodowania z ubezpieczenia	5 724,00	1 450,00	-74,67%	-4 274,00
wpływy z tyt. grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	1 000,00	0,00	-100,00%	-1 000,00
łącznie	29 868,48	534 831,20	---	504 962,72

Podsumowanie:

Dochody związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. wyniosły **11 612 927,26 zł.**

Wydatki poniesione przez Miasto Racibórz związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. wyniosły **11 465 128,99 zł.**

Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami systemu wyniosła **147 798,27 zł.**

System gospodarki odpadami w analizowanym roku był zbilansowany i wykazana została niewielka nadwyżka (ok. 1,3%).

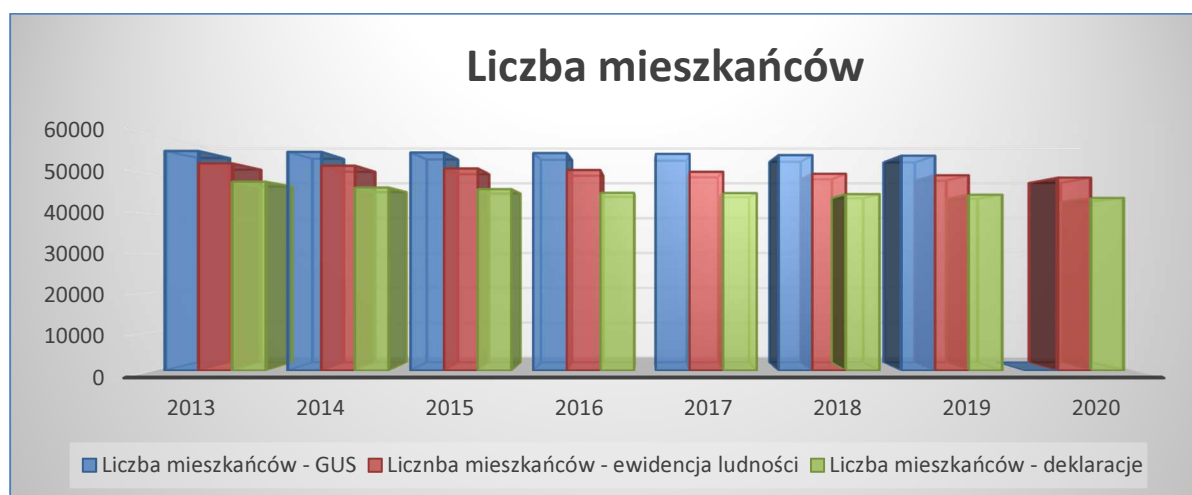
3.4. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców zamieszkująca Gminę Racibórz ma tendencję spadkową i kształtuje się następująco:

Tabela 7. Liczba mieszkańców Gminy

Rok	Liczba ludności GUS – miejsce zamieszkania	Liczba ludności – Meldunki (+ czasowe)	Liczba ludności - Deklaracje
2013	55 930	52 774 (1379)	48 122
2014	55 710	52 190 (1327)	46 651
2015	55 547	51 498 (1246)	46 244
2016	55 404	51 093 (1256)	45 326
2017	55 189	50 647 (1140)	45 219
2018	54 882	50 124 (1168)	44 971
2019	54 739	49 760 (1150)	44 832
2020	b.d.	49 138 (1055)	44 018
2013-2020	- 1 191 (2019r.)	- 3 636 (-324)	- 4 104
	- 2,1%	- 6,9 % (-2,3%)	- 8,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, meldunków i złożonych deklaracji (stan na 31.12.)

Wykres 3. Liczba mieszkańców Gminy na podstawie różnych źródeł

Jak można zauważyć powyżej liczba zadeklarowanych mieszkańców ponoszących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest znaczenie niższa, niż wynika to z danych meldunkowych oraz statystycznych. Można z tego wywnioskować, że nie wszyscy mieszkańcy Raciborza uczestniczą w finansowaniu gminnego systemu.

W celu uszczelniania systemu gospodarki odpadami komunalnymi Urząd Miasta prowadzi pracę nad stworzeniem bazy danych, która umożliwi weryfikację ilości osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. Aplikacja taka z powodzeniem wdrożona została w Świdniku. Wykorzystuje ona dane pochodzące z wielu źródeł, w tym oświaty, pomocy społecznej, meldunków, zużycia wody.

3.5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy

Zadaniem samorządów gminnych jest również prowadzenie ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych, jakie powinny mieć zawarte nieruchomości znajdujące się na terenie danej jednostki (Art. 6 ust. 1 Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub,
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b, ust. 2

- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi).

Jako, że Gmina Racibórz włączyła do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi również nieruchomości niezamieszkałe, właściciele tych nieruchomości nie byli zobowiązani do zawierania umów z podmiotami odbierającymi odpady. W związku z tym gmina nie miała obowiązku prowadzenia ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych dla nieruchomości niezamieszkałych.

3.6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

3.6.1. Ilość wytwarzanych odpadów

Ze względu na objęcie od 1.07.2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami wszystkich właścicieli nieruchomości, ilość odpadów odebranych uznawana jest za odpady wytworzone.

3.6.2. Ilość zebranych i odebranych odpadów komunalnych

W 2020 r. bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odebrano **20 082,10 Mg** odpadów komunalnych. Do PSZOK mieszkańcy dostarczyli **2218,37 Mg** odpadów komunalnych natomiast do kompostowni **1 675,18 Mg** odpadów ulegających biodegradacji. Łączna ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosi **23 975,65 Mg**.

Poniżej w tabeli, na podstawie sprawozdań składanych przez podmiot odbierający odpady, przedstawiono ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Racibórz w roku 2020 oraz dla porównania w latach 2018 i 2019.

Tabela 8. Ilość odebranych w ramach gminnego systemu odpadów komunalnych w latach 2018 - 2020 [Mg]

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2018	2019	2020
1	zmieszane odpady komunalne	20 03 01	14 529,94	14 609,16	13 356,54
2	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	462,34	539,30	656,06
3	papier i tektura	20 01 01	0	0	15,04
4	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	5,90	5,02	7,40
5	opakowania ze szkła	15 01 07	658,52	696,56	855,30
6	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	745,98	764,49	915,26
7	odzież	20 01 10	208,86	209,72	173,59
8	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	2,66	3,54	1,70
9	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 oraz 20 01 35	20 01 36	35,26	35,26	34,78
10	odpady ulegające biodegradacji (zielone)	20 02 01	1085,13	1177,84	1640,80
11	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (kuchenne)	20 01 99	0	0	610,38
12	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	791,46	942,70	1060,54

13	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	20 01 99	926,16	814,87	752,24
14	leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	2,36	2,76	2,46
15	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	0,46	1,96	0
łącznie			19 455,03	19 803,18	20 082,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie miesięcznych raportów firmy odbierającej odpady komunalne

Ilość odpadów przyjętych w latach 2018 - 2020 w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) zlokalizowanym przy ul. Adamczyka 10 przedstawia się następująco:

Tabela 9. Ilość zebranych w PSZOK odpadów komunalnych w latach 2018 – 2020 [Mg]

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2018	2019	2020
1	odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	582,30	774,81	867,41
3	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	155,94	170,50	240,02
4	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	520,94	685,45	772,35
5	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	36,14	41,36	52,88
6	zużyte urządzenia elektryczne	20 01 36	25,56	34,67	37,90
7	opakowania ze szkła	15 01 07	8,72	9,52	11,26
8	zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	69,00	88,99	105,82
9	zużyte opony	16 01 03	39,22	40,25	42,50
10	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	25,18	29,25	53,66
11	odzież	20 01 10	27,36	29,75	33,81
12	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0	0	0,76
13	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	15 01 10*	2,49	0,2	0
14	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	20 10 99	3,98	0	0
łącznie			1796,83	1904,75	2 218,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie miesięcznych raportów firmy odbierającej odpady komunalne

Dodatkowo w roku 2020 na terenie kompostowni odpadów przy ul. Rybnickiej 125 własnym transportem dostarczonych zostało 1 675,18Mg odpadów zielonych, w tym:

- 1065,14 Mg przez osoby fizyczne,
- 610,04 Mg przez wspólnoty mieszkaniowe.

Z nieruchomości niezamieszkałych w latach 2018 – 2020 odebrano następujące ilości pojemników:

Tabela 10. Ilość odebranych pojemników z nieruchomości niezamieszkałych

pojemność/rok	2018	2019	2020
110 l	2985	3410	3916
240 l	2641	2396	2644
1100 l	28218	27210	25484

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów miesięcznych

3.6.3. Obowiązkowe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Tabela 11. Osiągnięte poziomy w roku 2019 i 2020 przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Rodzaj poziomu	Poziom osiągnięty w roku 2019	Poziom wymagany w roku 2019	Poziom osiągnięty w roku 2020	Poziom wymagany w roku 2020
procent masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	0%	maksymalnie 40%	0%	maksymalnie 35%
poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	29%	40%	49%	50%
poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	82%	60%	100%	70%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych

3.7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2020 r. z obszaru miasta Racibórz odebrano 13 356,54 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały zagospodarowane instalacji komunalnej MBP w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

W analizowanym roku ilość biododpadów stanowiących odpady komunalne odebranych i zebranych z obszaru miasta Racibórz wyniosła:

- 3 315,98 Mg (odpady zielone),
- 610,38 Mg (odpady kuchenne).

Wszystkie odebrane i zebrane odpady zielone poddano procesowi odzysku R3 - recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Raciborzu (kompostowanie w pryzmach).

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji trafiły na instalację komunalną MBP w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.

Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wyniosła:

- opady z tlenowego rozkładu odpadów stałych (kompostowania) inne niewymienione odpady (19 05 99) – 5677,25 Mg,
- inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (19 12 12) – 997,70 Mg.

4. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

W roku 2020 odbiór odpadów komunalnych odbywał się na podstawie umów:

– Nr 44/2019 r. zawartą w dniu 30.12.2019 r. pn. „Odbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie miasta Racibórz” w okresie od 01.01.2020 r. do

31.08.2020 r. (cena za 1 Mg – 237,06 zł). Pierwsze postępowanie przetargowe na okres dwóch lat zostało unieważnione, ponieważ najkorzystniejsza oferta przewyższała kwotę, którą zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia.

– Nr 25/220 r. zawartą w dniu 20.08.2020 r. pn. „Odbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie miasta Racibórz” w okresie od 01.09.2020 do 31.12.2020 r. (cena za 1 Mg – 226,26 zł).

Obie umowy realizowało Przedsiębiorstwo Usług komunalnych EMPOL Sp. z o.o. z Tylmanowej. Firma została wyłoniona w drodze przetargów nieograniczonych, do których przystąpił wyłącznie jeden oferent.

Odpady komunalne zostały zagospodarowane w ramach umowy Nr 77/2014 o partnerstwie publiczno-prywatnym z dnia 30.10.2014r. pn. Zaprojektowanie, wybudowanie, utrzymanie i eksploatacja przez Partnera Prywatnego instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów na terenie miasta Racibórz przy ul. Rybnickiej 125.

5. Edukacja ekologiczna

W roku 2020 prowadzono następujące działania informacyjne i edukacyjne:

- zlecono w ramach umowy następujące usługi:
  - opracowanie i wydrukowanie ulotki informacyjnej w nakładzie 8 000 szt., o tematyce prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, które przekazano do dystrybucji w budynkach jednorodzinnych oraz w zabudowie wielorodzinnej,
  - opracowanie i wykonanie tabliczki z tworzywa sztucznego do zawieszenia w altanach śmietnikowych w nakładzie 230 szt.,
  - opracowanie nowej podstrony pn. „Prawidłowa Segregacja” dostępnej na stronie internetowej miasta tj. www.raciborz.pl w zakładce „Odpady komunalne”,
- podsumowano konkursy ekologiczne związane ze zbiórką surowców wtórnych „Chomikuj baterie”, „Zbieramy butelki plastikowe” za 2020 r.,

- rozstrzygnięcie konkursów ekologicznych związane ze zbiórką surowców wtórnych: „Zbieramy nakrętki plastikowe”, „Zbieramy butelki plastikowe” oraz „Chroń Las – zbieraj makulaturę”,
- kontynuacja konkursów ekologicznych związane ze zbiórką surowców wtórnych: „Zbieramy butelki plastikowe” oraz „Chomikuj baterie”,
- wydrukowano ulotki i plakaty dotyczące wprowadzenia zbiórki bioodpadów,
- propagacja cyklicznych akcji zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (maj, wrzesień) za pomocą lokalnych środków komunikacji społecznej (kanały internetowe, plakaty na słupach i tablicach ogłoszeniowych rozmieszczonych na terenie miasta).

6. Podsumowanie i wnioski

- W analizowanym roku Gmina Racibórz dostosowała system do wymagań wprowadzonych znowelizowaną ustawą;
- Ze względu na wprowadzone ustawą maksymalne stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, na poziomie niższym niż ceny rynkowe, zasadne jest wyłączenie tych nieruchomości z gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Dałoby to możliwość kreowania warunków i zasad odbioru odpadów na podstawie indywidualnie zawieranych umów pomiędzy przedsiębiorcami, a firmami świadczącymi usługi odbioru uwzględniających rzeczywistą ilość odpadów;
- Brak wyłączenia nieruchomości niezamieszkałych powodować będzie systematyczne narastanie deficytu w systemie. W takim przypadku nieuchronnie zajdzie potrzeba podwyższenia stawki opłaty dla mieszkańców;
- W dalszym ciągu następuje spadek liczby zadeklarowanych mieszkańców ponoszących opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nie przekłada się to na spadek ilości oddawanych odpadów;
- Sposób naliczania opłaty dla nieruchomości niezamieszkałych w oparciu o przyjęte wskaźniki nagromadzenia odpadów nie sprawdził się, gdyż ilość faktycznie oddawanych odpadów była większa od zadeklarowanych. Wpływy nie bilansowały kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych

w systemie pochodzących z tych nieruchomości (z dużą dozą prawdopodobieństwa uznać należy, iż podobne zjawisko ma miejsce także w przypadku nieruchomości mieszanych), co obrazuje poniższa tabela:

Pojemność pojemnika	Ilość rzeczywiście odebranych w roku 2020 pojemników	Ilość zadeklarowanych w roku 2020 pojemników
110 l	3916	4305
240 l	2644	43
1 100 l	25484	11669

- W analizowanym roku nastąpił spadek odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o 8,6% w stosunku do roku poprzedniego;
- Gmina nie osiągnęła wymaganego ustawą poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła;
- Poziomy odzysku uzyskiwane w kolejnych latach wymagają ciągłego monitorowania;
- Zachodzi potrzeba usprawnienia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej poprzez intensyfikację działań ekologicznych;
- Pod rozwagę należy wziąć zmianę sposobu gromadzenia odpadów segregowanych w zabudowie wielorodzinnej.

Sporządził:

*Inspektor
ds. gospodarki odpadami
Wojciech Wojtaszek*

Sprawdził:

*Naczelnik
Wydziału Komunalnego
Piotr Glapa*

*Kierownik Referatu
ds. gospodarki odpadami
Mariola Wierzbicka*

Zatwierdził:

*Zastępca Prezydenta
Dominik Konieczny*

Zaakceptował:

*Prezydent Miasta
Dariusz Polowy*